Jüdische Pester Zeitung.

דיעזעס בלאַטט ערשיינט צווימאל וועכענטליך
אונד קאָסטעט פיר
עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען ע. וו.
האלביעהריג 4 „ „
פיערטעל-„ 2 „ „

פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולדען עסט. וועהר.
האלביעהריג 4 „ 50 קרייצער
פיערטעל- 2 „ 25 „

אננאָנצען
אונד אנזעגע פרייוואט-אנצייגען ווערדען מיט 10 קר. פער 6 שפאלטיגע פעטיט-צייליע בערעכנעט.

יידישע
פעסטער צייטונג
(מאָנטאג-אויסגאבע)

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריערען
אונד דער פרענומעראציאָנס-טערמין בעגיננט מיט דעם עמפפאנגע דעס ערסטען בלאַטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט זיך אין
פעסט
רעטטיגגאססע נו' 7,
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאָנסגעלדער צו זענדען בעליעבע.
פרענומעראנטענזאממלער ערהאלטען 10% ראבאטט.

Nr. 40, זעכסטער יאהרגאנג — פעסט, ט סיון ה'ת'ר'ל'ד'. — Pest, den 25. Mai 1874.

דיא דעלעגאציאָנען.

„ענדע גוט — אללעס גוט!" דיעזעס שפריכוואָרט קאָננען וויר אויך בייא אונזערען דעלעגאציאָנס-זיטצונגען אנווענדען: דיעזעלבען האבען זיך נעמליך ערסט צום שלוססע זעהר אינטערעססאנט געשטאַלטעט. אין דער פרייטאג-זיטצונג הילט דער דעלעגירטע שעדעני איינע רעדע הינזיכטליך דער אויסווערטיגען פּאָליטיק. ער מאכטע דעם פריהערן אויסווערטיגען מיניסטער, נעמליך דעם גראַפען ב ײ ס ט, פיעלע פאָרווירפע, וויל ער וועהרענד דעם דייטש-פראנצאָזישען קריעגעס פיר פראנקרייך צו הילפע געהען וואָללטע. בלאָס דער ווילע פאַס צו-הילפע-געהען קאָסטעטע אונס דאמאלס 19 מיללִיאָנען, דא מאן אנגעפאנגען האטטע, אונזערע ארמעע אויף דען קריעגס-פוס צו שטעללען. דאדורך מאכטע אונס נון יעטצט דער פראנצאָזישע הערצאָג פאָן גראמאָן פאָרווירפע, וואָרום וויר אונזער וואָרט ניכט בראַוו אונד עהרליך געהאלטען האבען. מעהר הערטטע אונס וואהרליך ניכט געפעהלט, אלס דאס וויר מיט פראנקרייך צוזאממען בעזיעגט וואָרדען וועֶרען! עס ווערע דאנן אין אונס גאר קיינע שפור פאָן עסטערייך-אונגארן געבליעבען. אם 20. יולי דיקטירטע גראַף בייסט איינע דעפעשע אַן דען עסטערייך-אונגארישען געזאנדטען אין פּאַריז, דאס פראנקרייך אויף עסטערייכס הילפע רעכנען קאָננע, עס וואורדע נון אין אללער שטיללע געריסטעט, אלס אבער דיא פראנצאָזען שאָן צו אנפאנגע דעס קריעגעס שלעגע נאך שלעגע בעקאָממען האבען, האט גראַף בייסט וויעדער שנעלל אבריסטען לאַססען — אונד דיעזע קריעגס-ריסטונג אים יולי אונד דיא אבריסטונג אים אויגוסט 1870 קאָסטעטע, וויא אָבען געזאגט, 19 מיללִיאָנען!

„איך האבען שאָן אים יאהרע 1871 פערלאנגט (זאגטע שעדעני) דאס אונס גראַף בייסט אללע היעראויפבעציגליכען דעפעשען, דיא ער מיט דען אויסווערטיגען געזאנדטען וועכסעלטע, צור בעאורטהיילונג פאָרלעגען זאָלל; אבער דאמאלס זאגטע אונס דער גראַף, דאס זאָלכע דעפעשען גאר ניכט עקסיסטירען — אונד נון ווירד יעטצט דיא דעפעשע פערעפפענטליכט, וועלכע גראַף בייסט אם 20. יולי 1870 אַן דען פירסטען מעטטערניך (עסטערייך-אונגארישען געזאנדטען אין פּאַריז) דיקטירטע. איין אויסווערטיגער מיניסטער דאַרף פאַר דער דעלעגאציאָן זיינע פּאָליטישען געהיימניססע ניכט פערשווייגען! יא, איך בין איבערציינגט, דאס ניכט איינמאל גראַף אנדראַשי, וועלכער נאך דאמאלס אונגארישער מיניסטער-פרעזידענט וואר, פאָן דיעזער בייסט-מעטטערניכ'שען דעפעשע וואוסטע."

„אם 20. יולי 1870 טעלעגראַפירטע גראַף בייסט אן דען פירסטען מעטטערניך אונטער אנדערעם פאָלגענדעס: „וויר גלויבען צו וויססען, דאס ווענן וויר אונס אין דיעזען קריעג צו גונסטען פראנקרייכס איינמישען, זאָ ווירד זיך גלייך רוסלאנד צו גונסטען פרייסענס איינמישען. רוסלאנד איזט אונזער פיינד אין גאַליציען אונד אים אָריענטע. מאן מיסטע נור איינע קונסט אנווענדען, אום רוסלאנד פאָן דער איינמישונג זאָ לאנגע אבצוהאלטען, ביז עס שפעט אים הערבסטע זיין ווירד, זאָ דאס רוסלאנד צור קריעגס-ריסטונג מעהר קיינע גוטע צייט האבען ווירדע. מאן מוס פאַרלייפיג פאַר רוסלאנד אללעס געהיים האלטען, יא מאן מוס זאָ פערפאהרען, דאס רוסלאנד ניכט איינמאל איינע אויסרעדע צור איינמישונג האבען זאָלל. יע מעהר רוסלאנד בייא פרייסען האַלט, דעסטאָ מעהר האלטען וויר מיט פראנקרייך. אונזער וואונש איזט, זאָלכע פאָרבערייטונגען צו טרעפפען, דאמיט וויר אים פאַללע דער רוסישען איינמישונג קריעגס-געריסטעט דאַשטעהען . . ."

„יעטצט ערסט וואורדע נון דיעזע דעפעשע פערעפפענטליכט אונד איך פראגע דאהער אונזערען געגענווערטיגען אויסווערטיגען מיניסטער: ווען רוסלאנד יעטצט איינזיעהט, וויא וויר אים יאהרע 1870 געגען דאסזעלבע פאָרגעגאנגען זינד, אָב עס ניכט ערסט רעכט אונזער פיינד ווירד, טראָטצדעם ערסט פאַר איינינען מאָנאטען דיא צוויא-קאיזער-צוזאממענקונפט אין פּעטערסבורג אונזערע בעציעהונגען צו רוסלאנד זאָ פריינדליך געשטאַלטעטען?"

היעראויף אנטוואָרטעטע נון אונזער אויסווערטיגער מיניסטער גראַף אנדראַשי פאָלגענדעס:

„האָהע דעלעגאציאָן! איין אויסווערטיגער מיניסטער פפלעגט וואָהל ניכט אויף איינע זאָלכע היקליגע פראגע איינגעבליקליך צו אנטוואָרטען, דא מאן אין דיא ווארטע איינעס מיניסטערס דעס אויסערן געראַדע דאסיינוגע, וואס ניכט דארין איזט, הינייןלעגט אונד אָפט דאסיינוגע, וואס דארין ווירקליך שטעהט, צו איבערזעהען פפלעגט; דאָך וויל איך פיר יעטצט פאָלגענדע בעמערקונגען מאכען: עס וואר פאָם הערן דעלעגירטען ניכט אין אָרדנונג, דאס ער איינען מאַנן אנגרייפט, דער יעטצט גאר ניכט היער איזט אונד זיך דאהער אויך ניכט פערטהיידיגען קאַנן (ער מיינט נעמליך דען גראַפען בייסט, וועלכער יעטצט געזאנדטער אין לאָנדאָן איזט). זאָ פיעל איזט וואהר, וואס איך שאָן דער אונגארישע מיניסטער-פרעזידענט ביטטע אים אונגארישען רייכסטאגע ערקלערטע (זעהע נומ' 37), דאס דאמאלס קיין אונגארישער מיניסטער פאָן דיעזער דעפעשע וואוסטע. אנדערססען קאַנן מאן דען גראַפען בייסט דאריבער ניכט פערקלאגען, דאס ער דאמאלס דיעזע דעפעשע פאַר דער אונגארישען רעגיערונג פערהיימליכטע: דענן דיעס וואַרען נור פערהאנדלונגען אָהנע אבשלוס, וועהרע עס אבער צו איינער אבמאַכונג אונד צו איינעם געגענזייטיגען שלוס-פערטראגע געקאָממען, זאָ הערטטע גראַף בייסט זיכער קיינען שריטט געטהאַן, אָהנע איהן פריהער דער אונגארישען רעגיערונג אנצוצייגען."

„אויף דיא בעמערקונג דעס הערן שעדעני, דאס אונס יעטצט רוסלאנד נאך דעם בעקאנטווערדען דער בייסט-מעטטערניכ'שען דעפעשע אין פיינד ווערדען קאַנן, וויל איך נור פאָלגענדעס בעמערקען: גלויבט דען הערר שעדעני ווירקליך, דאס רוסלאנד אים יאהרע 1870 דאפאָן ניכט וואוסטע, דאס וויר גערנע געגען דאסזעלבע אונד געגען פרייסען אויפגעטרעטען וועֶרען? רוסלאנד וואוסטע עס דאמאלס פיעלליכט נאך בעססער אלס דיא אונגארישע רעגיערונג — אונד ווענן עס יעטצט טראָטצדעם מיט אונס אין פריינדליכע פערהעלטניססע געטרעטען איזט, זאָ קאַנן דאך יענע דעפעשע פאָם יאהרע 1870 דיעזע פריינדשאַפט אין קיינע פיינדשאַפט פערוואנדלען! איך ערקלערע היער איין פיר אללע מאל פאָלגענדעס, זאָ וויא דיא פערעפפענטליכונג דיעזער דעפעשע אונזערע גוטען בעציעהונגען ביזהער ניכט אים גערינגסטען ענדערטע, זאָ שטעהט אויך ניכט צו בעפירכטען, דאס דיא וויטערען ענטהיללונגען, וועלכע פאָן יענעם יאהרע פיעללייכט נאָך פערעפפענטליכט ווערדען קאָננען, אונזערע פריינדליכען פערהעלטניססע צו רוסלאנד אָדער דייטשלאנד שטאָרען זאָללטען.

* * *

פרייטאג וואורדען דיא עסטערייכישען דעלעגאציאָנס-זיטצונגען געשלאָססען אונד צוואר מיט איינער גראָסארטיגען שלוס-רעדע דעס פרעזידענטען ר ע כ ב ו י ע ר; ער זאגטע: דיא דעלעגאציאָן האטטע היער איינע זעהר שוויעריגע שטעללונג, מאן מוסטע דיא ערהאָהטען אויסגאבען דעס אויסווערטיגען מיניסטערס בעוויללִיגען, טראָטצדעם דאס לאנד אין זאָלכער געלד-נאָטה איזט; אבער וויר קאָננטען נור דאנן בייא דיעזען אויסגאבען שפאַרען, ווען דיא פאָלקס-שטיממונג אין אייראָפּא איינע אנדערע ווערע, וויא זיא ווירקליך איזט. דיא פאָלקער אין אייראָפּא ליעגען אים וועכסעל-פיעבער, באלד איזט איהנען צו היים אונד וואָללען קריעג, באלד צו קאַלט אונד זעהנען זיך נאך פריעדען — אונד זאָ לאנגע נאך דיא איבריגען פאָלקער איהרע בעסטען קרעפטע דאראויף פערווענדען, אום זיך געגענזייטיג אם שנעללסטען צו בעקריעגען אונד צו פערניכטען, אינזאָלאנגע מיססען לײדער זעהר פיעלע ניטצליכערע זאַכען צוריקבלייבען. איך האבע דאהער נור דען איינען וואונש, אייראָפּא מאָגע פאָן יענעם וועכסעל-פיעבער געהיילט ווערדען אונד דיא פאָלקער מאָגען ליעבער איהרע קרעפטע פיר פרייהייט, בילדונג אונד וואָהלשטאנד פערווענדען! — אבער יעטצט מיססען וויר אויף דען שוטץ אונזערעס לאנדעס דענקען. אונזער לאנד איזט קיינע אינזעל וויא ענגלאנד, וועלכעס אים אונד אום נור פאָם מעערע בעגרענצט איזט; וויר האבען אום אונס פיעלע פיינדליכע פאָלקער, דערען לענדער אַן דאס אונזעריגע גרענצען — אונד דאס צווינגט אונס ביינאהע צו גראָססערען לאַסטען, אלס זיא אונזער פאָלק ערטראגען קאַנן. וויר מיססען אונזערען שטאאט זאָ הערשטעללען, דאס ער פאָם פיינדע ג ע פ י ר כ ט ע ט אונד פאָם פריינדע ג ע א כ ט ע ט זיין זאָלל.

* * *

זאמסטאג וואורדע דיא שלוס-זיטצונג דער אונגארישען דעלעגאציאָן מיט איינער רעדע דעס פרעזידענטען געשלאָססען. עס שטעללטע זיך נון הערויס, דאס דיא געמיינזאַמען אויסגאבען פיר דאס יאהר 1875 נאך אבצוג דער אייגענען איינגאהמען 92½ מיללִיאָנען בעטראגען ווערדען, אלזאָ אום 3 מיללִיאָנען וועניגער אלס היער; היעצו מוס אונגארן 29 מיללִיאָנען בייזטייערן, אלזאָ אום 200,000 גולדען וועניגער אלס אים יאהרע 1874.

דיא שלוס-רעדע דעס דעלעגאציאָנס-פרעזידענטען לויטעט: דיא געמיינזאַמען אויסגאבען, וועלכע וואָהל אום דרייא מיללִיאָנען פערמינדערט וואורדען, זינד דאך נאך גענוג האָך אין דיעזער געלד-נאָטה, אין וועלכער וויר אונס בעפינדען; דא אבער אין אללען אייראָפּעאישען שטאאטען אויף דאס מיליטער פיעל אויסגעגעבען ווירד, זאָ מיססען אויך וויר אללעס מאָגליכע טהון, אום אונזערען שטאאט מיט דער מיליטער-מאכט צו זיכערן. וויר מיססען יעטצט אויף צוויא זאַכען דענקען: ערסטענס פיר דיא אויפרעכטהאלטונג דעס פריעדענס אונד צווייטענס פיר דיא הערשטעללונג איינער גוטען ארמעע. (דיא זיטצונגען ענדעטען מיט עליען-רופען אויף דען קאָניג אונד זיינע פאמיליע.)

°) איינע דועלל-געשיכטע.) אם 18. מאי וואר איין גראָסארטיגער באלל אין פאריז, אויף וועלכעם אויך דער עסטערייך-אונגארישע געזאנדטע פירסט מעטטערניך זאממט פרויא וואַרען. דער פראנצאָזישע גראף מאָנבעללאָ גריסטע דיא פירסטין מעטטערניך אונד דיעזע ווענדעטע איהם דעם ריקען צו, אינדעם זיא זאגטע: „מיט זאָלכען אונדאנקבארען לייטען וויל איך קיינע בעקאנטשאפט האבען, דיעזער יונגע האט פאָן נאפאָלעאָן דיא גראָסטען וואָהלטהאטען געהאבט אונד יעטצט איזט ער גאר איין אָרלעאניסט געוואָרדען." — גראף מאָנבעללאָ וואורדע נון היעדורך בעליידיגט אונד פאָרדערטע דען פירסטען צו איינעם דועללע. דער פירסט וויל זיך אבער ניכט שלאגען — אונד דיעזע שקאנדאל-געשיכטע מאכט דאהער גראָסעס אויפזעהען.

*) איין רוסישער פרינץ אלס דיעב.) מאן שרייבט דער „נייען פרייען פרעססע" אויס פעטערסבורג פאָלגענדעס: פאָר זיינער אבּרייזע ליעס דער רוסישע קאיזער דען פעטערסבורגער פאָליציי-קאָממיסער צו זיך רופען אונד זאגטע איהם: „דאס איזט מיר היער איינע שאָנע פאָליציי! באלד ווירד אויך מיין אייגענער פאלאסט בעשטאָהלען ווערדען, בייא מיינער שוועגערין (פרויא דעס גראָספירסטען קאָנסטאנטין) ווערדען דיאמאנטען געשטאָהלען אונד זיא האבען גאר קיינע אהנונג דאפאָן?" אלס דער פאָליצייא-קאָממיסער דיעזע צאָרניגען וואָרטע דעס קאיזערס פערנאהם, פערשפראך ער איהם, דען דיאמאנטען-דיעב אין 24 שטונדען אויפצופינדען. — דער קאָממיסער פאָרשטע זעהר גענויא בייא דען דיענסט-לייטען דעס גראָס-פירסטען קאָנסטאנטין — אונד אין 24 שטונדען קאם דער קאָממיסער צום קאיזער אונד נאננטע איהם דען דיעב. דער דיעב וואר נעמליך דער אייגענע ברודער-זאָהן דעס קאיזערס, נעמליך דער זאָהן דעס גראָספירסטען קאָנסטאנטין. דיעזער פערליעבטע זיך אין איינע דאָרט וואָהנענדע אמעריקאנערין אונד אום זיא צו בעשענקען, האטטע ער דען דיאמאנטענשמוק זיינער מוטטער געשטאָהלען. — דער רוסישע קאיזער פעראורטהיילטע דיעזען זיינען נעפפען ביז צו זיינער ריקקונפט צום הויז-ארעסטע.

* 20) מענשען ערטרונקען.) אויס שיבוי (אן דער אונגאריש-זיעבענבירגער גרענצע) שרייבט מאן דעם „פעשטי נאפלוי" פאָם 14. מאי פאָלגענדעס: היטע פאָרמיטטאגס האט אין אונזערער נעהע איין שרעקליכעס אונגליק שטאטטגעפונדען. פיעלע אָבסט-הענדלער פאָן דער אומגעגענד, וועלכע פאָן דעם לאפאָשער מארקטע היימקאמען, וואָללטען זיך איבער דען פלוס סאמאָש היניבערשיפפען. דאס וואססער וואר אבער וועגען דעם גראָסען רעגענס זעהר האָך, איסערדעם האטטע איין העפטיגער ווינד געבלאזען, זאָ דאס דיא איבערפוהר געפעהרליך וואורדע. טראָטצדעם האטטען 30 קויפלייטע דען מוטה, דאס קליינע שיפף צו בעשטייגען. אין דער מיטטע דעס פלוסעס וואורדע דאס שיפף פאָן דען גראָסען וועללען אומגעשטאָסען, 20 מענשען זינד גלייך ערטרונקען, 4 קאָנגטען הערויס-שווימען אונד 6 וואורדען אין האָספיטאלו אויס דען וועללען הערויס-געפישט, וואָ זיא נאָך בעזינונגס-לאָז דארניעדערליעגען.

°) אויסצייכנונג איינעס יודען.) דאס יידישע מיטגליעד דעס וויענער הערירענהויזעס סימאָן ריטטער פאָן ווינטערשטיין, איזט פאָן אונזערעם קאָניגע אין דען פרייהערען-שטאנד ערהאָבען וואָרדען. —

☞ וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען, דאס ווענן איהנען דיא צייטונג וועהרענד דער פרענומעראציאָנס-דויער ניכט צור געהאָריגען צייט אנקאָממט, אונס דיעזע אונרעגעלמעסיגקייט גלייך (אונד ניכט ערסט נאך איינינען טאגען שפעטער) אנצייגען צו וואָללען, דא וויר בייא איינער פערשפעטעטען אנצייגע, דאס פעהלענדע בלאטט ניכט ערזעטצען קאָנגען.

געשעפטסבעריכט.

רעגען! שנעע! אייז! פראָסט! — דיעס וואורדע אנפאנגס דער וואָכע פאָן מעהרערען געגענדען טעלעגראפירט. אים ליפטויער קאָמיטאטע האט עס געשנייט וויא אים מיטטען ווינטער, אין שטייערמארק אונד אין קערנטהען וואר שרעקליכער פראָסט אונד גראָסער שנעע, עבען זאָ וואורדען פאָן פיעלען זייטען גראָסע איבערשוועממונגען געמעלדעט, אין בעקעש דיולא האט דיא קאָראָש מעהרערע טויזענד יאָך אקער-פעלדער איבערשוועממט אונד דיא אייזענבאהן אונפאהרבאר געמאכט. וועלכען שאדען דיעזע נאטור-ערייגניססע אנגעריכטעט האבען, ווייס מאן נאך ניכט, אויס פיעלען געגענדען ווערדען געראדע דיא ערנטע-אייסיכטען אלס גוט בעצייכנעט. —

געסטערן וואורדען היער 8000 מעטצען וייצען 83 פפינדיג צו 8'25 גולדען פער 3 מאָנאטע אונד פער צאלל-צענטנער פערקויפט. — קוקורוץ באנאטער 4,60 גולדען פער קאססע. — האפער פער 50 פפד. 2'72 גולדען.

פעסטער פרייזע.

ווייצען נענגען דיא פאָריגע פרייז-נאָטירונג זינד דיא הייטיגען פרייזע אום 5 קר. געשטיעגען. — פער סעפטעמבער-אָקטאָבער 6,74—6,72 גולדען.

קוקורוץ פער מאי-יוני 4,60 — 4,62 גולדען. — פער יולי-אויגוסט 4,75—4,77 גולד.

האפער פער סעפטעמבער-אָקטאָבער 1,98—2 גול.

וויענער פרייזע.

שפיריטוס: פרוכט-שפיריטוס 59¼—59½ קר.
ריבאָל 19 גול. ליינאָל 21½—21¾ גולד.
פעטראָלעאום 11½—11⅝ גולד.

וויענער שלאכטפיעהמארקט: דער אויפטריעב אויף דעם שלאכטפיעהמארקט אם 18-טען ד. מ., בעטרוג 1798 אונגארישע, 1567 גאליצישע אונד 266 דייטשע. צוזאממען 3631 שטיק אָכסען. געקויפט וואורדען פאָן וויענער פליישערן 1976, פאָן לאנד פליישערן 1647 אונד אונפערקויפט גינגען אויפס לאנד 8 שטיק. דער געזאממט לאנד-אבטריעב 1655 שטיק. פיר וויען פערבלייבען 1976 שטיק. דאס יעטצונגסגעוויכט שטעללטע זיך פער שטיק פאָן 350 ביז 750 פפונד. דער אנקויפספרייז פער שטיק פאָן 127,50—220 גולדען אונד פער צענטנער פאָן 28—34 גולד. 25 קר.

אנציגע.

וויכטיג פיר

סאָדא-וואססער-פאבריקאנטען.

צור בעאכטונג.

וויר עמפפעהלען פיר גאסטווירטהע אונד הויזהאלטונגען דיא אין אונגארן ביזהער איינציג נור פאָן אונס ערצייגטען

סאָדא-וואססער-אפפאראטע,

וועלכע וואס ריינע אונד דויערהאפטע ארבייט בעטריפפט אללע

אויסלענדישען איבערטרעפפען. מיט הילפע דיעזער אפפאראטע קאנן זיך יעדערמאנן דאס זאָ בעליעבט געוואָרדענע, געזונדע מוסירענדע געטראָנק זעלבסט ערצייגען. דיא פרייזע זינד דיא פאָלגענדען: פיר דרייזייטעליגע אפפאראטע ביז 12 זייטעל 9 ביז 20 גולדען דיא גראָסטען.

F. Horn,

Pest, Kerepecsher-Bazar
gegenüber dem Nationaltheater.

בעשטעללונגען אויס דער פראָווינץ ווערדען מיט נאכנאהמע פינקטליך עפפעקטויערט, עבען זאָ ווערדען אללע רעפאראטורען אויפס בעסטע אונד בילליגסטע בעזאָרגט.

פרוכטפרייז-טאבעללע

פרוכטע	קוואליטעטס-געוויכט	פער צאָלל-צענטנער
ווייצען, באנאטער	81	7.30—7.45
„ „	82	7.45—7.55
„ „	83	7.55—7.70
„ „	84	7.70—7.80
„ „	85	7.80—7.85
„ „	86	
„ טהייס	81	7.50—7.65
„ „	82	7.65—7.80
„ „	83	7.80—7.90
„ „	84	7.90—8.05
„ „	85	8.05—8.15
„ „	86	—.—.—
„ פעסטער באָדען	81	7.45—7.60
„ „	82	7.60—7.75
„ „	83	7.75—7.85
„ „	84	7.85—8.—
„ „	85	8.——8.10
„ „	86	—.—.—
„ וויעזענבורגער	81	7.60—7.70
„ „	82	7.70—7.85
„ „	83	7.85—7.95
„ „	84	7.95—8.10
„ „	85	8.10—8.20
„ „	86	—.—.—
		פער מעטצ'
קאָרן	80	5.30—5.15
גערסטע מאלץ	72	—.—.—
„ פוטטער	72	—.—.—
האפער	50	2.70—2.72
קוקורוץ באנאטער	פער מעטצען	4.62—4.57
אנדערע גאטטונג	צענטנער	4.55—4.50
רעפס קאָהל	75	—.—.—

קורז-טאבעללע פאָם 20. מאי

באללען-מעהל	פל.	קר.
נומער 0	29	70
„ 1	28	90
„ 2	28	—
„ 3	26	60
„ 4	24	80
„ 5	22	70
„ 6	20	60
„ 7	19	50
„ 8	18	60
„ 8½	17	40

געלד-קורז	פל.	קר.
זילבער-אגיאָ	105	90
דוקאטען	5	32
עסטערריי-אונגארישעס 8 גולדען גאָלדשטיק (20 פראנקס)	8	95
נאפאָלעאָנדאָר	8	94
פרייסישע טהאלער (קאססענאנווייזונגען)	1	66
רוסישע רובעל	1	54

לאָזע.	פל.	קר.
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	133	75
דעטטאָ צו 50	131	—
1860-ער גאנצע לאָזע	105	50
דעטטאָ פינפטעל	109	75
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטס-לאָזע	97	—
1839 ראָטשילד-לאָזע גאנצע	284	—
דעטטאָ פינפטעל	240	—
קאמאַ רענטענשיינע	20	—
קרעדיט-לאָזע	158	—
טריעסטער לאָזע פער 100 גולדען	107	—
טריעסטער לאָזע פער 50	53	—
דאָנוי-דאמפפשיפפ-פאהרטס-לאָזע	90	—
סאלם צו 40 גולדען	30	—

	פל.	קר.
פאלפפי צו 40 גולדען ק. מ.	23	50
קלארי צו 40 „ „	26	50
סט. געגאָיס צו 40 „ „	22	—
אָפנער צו 40 „ „	24	—
ווינדישגרעטץ צו 20 גולדען ק. מ.	18	50
וואלדשטיין צו 20 „ „	21	—
קעגלעוויטש צו 10 „ „	12	—
רודאָלפסלאָזע צו 10 „ „	12	—
סטאניסלויער צו 20 „ „	13	—
אינסבּרוקער לאָזע	15	—
זאלצבורגער לאָזע צו 20 גולדען	15	—
קראקויער לאָזע	18	—
טירקען לאָזע	53	50
דעטטאָ 120 פראנקס איינצאהלונגען	42	—
אונגארישע פרעמיען-לאָזע א 100 גולדען	75	—
דעטטאָ צו 50 גולדען	74	50
וויענער-לאָזע	100	30

ווערטה-פאפיערע.	פל.	קר.
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	74	75
טעמעשוואר-באנאטער	73	—
זיעבענבירגישע	71	75
גאליצישע	80	—
בוקאָווינער	77	25
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	94	—
ווייגצעהנטס-אבלאָזונגס-אבליגאציאָנען	69	50
פעסטער שטראסען-באהן	374	—
אָפנער שטראסענבאהן	98	—
פראָווינציאל-באנק	25	75
אנגלא-באנק I. עמיסיאָן	32	—
אונגארישע באָדען-קרעדיט	57	50
שפאר- אונד קרעדיט-פעראיין	45	—
אונגארישע קרעדיט-באנק	149	—

	פל.	קר.
פעסטער קאָממערציאל-באנק	740	—
פעסטער געווערבע-באנק	380	—
פראנקאָ-אונגארישע	59	50
אינדוסטריע-באנק-אקציען	46	—
אָפנער קאָממערציאל-באנק	180	—
לאנדעס צענטראל-שפארקאססע	72	—
אָפנער בירגערליכע	43	—
פעסטער ערסטע פאטערלענדישע	2240	—
פעסטער פאָרשטעדטישע	51	
פעסט-אָפנער הויפטשטעדטישע	153	—
דעטטאָ צווייטע עמיסיאָן	—	—
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיט צו 5 איינהאלב פערצענט	85	—
דער אונגארישען היפאָטהעקען-באנק צו 5 איינהאלב פערצענט	77	50
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיט-אנשטאלט צו 5 אונד איינהאלב פערצענט	84	50
דעטטאָ צו 6 פערצענט	87	—
דער פעסטער קאָממערציאל-באנק	84	75
קעטטען-בריק-אקציען	83	—
נאָרד-אָסט-באהן	106	—
אלפאָלד-פיומאנער	139	—
אונגארישע אָסטבאהן	51	—
טהייס באהן	214	—
זיעבענבירגער באהן אקציען	—	—
קאשוי-אָדערבערגער באהן אקציען	136	—
פראנצ-יאָזעפ'ס באהן אקציען	201	—
קארל-לודוויג-באהן אקציען	247	25
לעמבערג-טשערנאָוויטץ-יאסי באהן	144	50
קרעדיט-אקציען	224	50
באנק-	979	—

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur M. REIS.   Budapest, 1874. Druck v. Moritz Burian, Waitznerboulevard, Marokkanerhof.

צו דעם צוועקע איינע געוואלט אנגעווענדעט, אום דען אנפֿאנג אָדער דען פֿאָרטגאנג דער וואהל צו פֿערהינדערן, ווירד מיט איינער קערקער-שטראפֿע ביז צור דויער פֿאָן דרייא יאהרען בעשטראפֿט. דער זיעבענטע אבשניטט פֿעראָרדנעט, דאס דאס נייע וואהל-געזעטץ שאָן נאָך שלוס דיעזעס רייכסטאגעס אנגעווענדעט ווירד.

* (**איין בעטרוג בייא דער אססענטירונג.**) עס ווירד יעטצט היער איינע נאכטראגס-אססענטירונג פֿאָרגענאָממען אונד צוואר פֿיר זאָלכע מיליטער-פֿפֿליכטיגע, וועלכע זיך צור געהאָריגען צייט ניכט שטעללען קאָננטען. אלס מאן נון אין דער אססענטירונגס-קאָממיסיאָן דען נאָמען ג. פֿריינד, וועלכער היער מעדיצין שטודירט, אויפֿגערופֿען האטטע, קאם איין אונטיגליכער קליינער מאנן אונד זאגטע דאס ער ג. פֿריינד הייסט, מעדיצינער אים צווייטען יאהרגאנגע איזט, אים סעמעסטער אים ראאבער קאָמיטאט געבירטיג אונד זיך צור יידישען רעליגיאָן בעקעננט. דאס אללעס שטיממטע נון גאנץ גענויא מיט דער פֿאָרלאדונג איבעראיין; נור דער מאנן שיינט קיין זאָ געבילדעטעס אויסזעהען צו האבען אלס איין מעדיצינער אונד דאבייא שפּראך ער נאָך זאָ שלעכט וויא איין קוטשער. דער ארצט שאָפּפֿטע פֿערדאכט אונד פֿראגטע דען מאנן, וויא דענן זיינע פּראָפֿעסאָרען הייסען אונד וואס מאן דענן יעטצט אין דער אוניווערזיטעט לעהרט — אויף דיעזע פֿראגען קאָננטע ער ניכט אנטוואָרטען — אונד עס שטעללטע זיך הערויס, דאס דיעס איין שוואבער שניידער-געזעללע איזט, וועלכער זיך בלאָס פֿיר דען מיליטער-פֿפֿליכטיגען ג׳ פֿריינד צור אססענטירונג שטעללען וואָללטע. מערקווירדיגערוויזע וואר איך בייא דען פֿריהערען צווייא אססענטירונגען דער שניידער אנשטאטט דעם מעדיצינערס אונד גראדע יעטצט בייא דער דריטטען אססענטירונג, וואָ דער מעדיצינער שאָן גענצליך העטטע בעפֿרייט ווערדען זאָללען, שטעללטע זיך דער בעטרוג הערויס. דאס ענדע היעפֿאָן וואר, דאס **פֿריינד** צום מיליטער גענאָממען, אונד דאס דער שניידער-געזעללע איינגעשפּערט זיטצט אונד איך דער סעגזאל קאָהן, וועלכער דאס בעווערקשטעלליגטע, ווירד פֿערהאפֿטעט.

* (**פֿערשוואונדען!**) אם 1. מאי וואר פֿאָן קאראשהעדי (שאָמאָדיער קאָמיטאט) דער איזראעליט **מאָריין פֿינאלי** זאממט פֿאמיליע נאָך נייפּעסט געצאָגען, אום זיך היער איין ווירטהסהויז צו ערפּאַכטען. עס וואר איהם אבער איך אין זיינעם נייען אָרטע שלעכט געגאנגען, ער וואורדע מיט יעדעם טאגע נאבדענקענדער אונד טרויעריגער, ער וואר וועגען ערהאלטונג זיינער פֿאמיליע שטארק בעזאָרגט — אונד אם 12 מאי וואר ער זאממט זיינעם 6 יעהריגען זאָהנע גענצליך פֿערשוואונדען! — וואס אויס איהם געוואָרדען איזט, ווייס ביזט יעטצט ניעמאנד, דיא בעהאָרדע ליעס איהן איבעראלל זוכען, דאָך אָהנע ערפֿאָלג. פֿיעללייכט ווירד דיא פֿעראָפֿפֿענטליכונג דיעזער צייլען צור אויפֿפֿינדונג דעם פֿערשוואונדענען בייטראגען. מאָריין פֿינאלי וואר מיטטעל-גראָס אונד מאגער, ער האטטע שווארצעס האאר אונד איינען פֿאָללבארט. דער קנאבע וואר בלאָנד.

ᵒ (**לעבענדיג בעגראבען.**) מאן שרייבט דען צייטונגען אויס בראָדי פֿאָם 19. מאי פֿאָלגענדעס: אין דער נעהע פֿאָן בערדיטשוב שטארב דיא פֿרויא איינעס רייכען איזראעליטען, וועלכע גלייך נאָך דעם שטערבען, אָהנע נור איינען האלבען טאג צו ווארטען, בעגראבען וואורדע. ביים ניעדערלאססען דער טאָדטען אינס גראב בייגטע זיך דער מאנן ניעדער, אום זיינע פֿרויא נאָך איינמאל צו זעהען, אונד דאבייא ענטשליפּפֿטע איהם דיא באָרזע אויס דער טאשע אונד פֿיעל אין דאס גראב, אָהנע דאס עס דער מאנן בעמערקטע. ערסט טאגס דאראוף בעמערקטע דער מאנן, דאס איהם דיא בריעפֿטאשע הערויסגעפֿאללען איזט אונד דא אין דערזעלבען איינינע הונדערטער ווארען, גינג ער צום ראבבינער אונד ערזוכטע אום ערלויבניס, דאס גראב צו אָפֿפֿנען, דא איהם וואהרשיינליך דיא בריעפֿ-טאשע דאָרטהין געפֿאללען איזט. דיעס וואורדע איהם בעווילליגט, מאן אָפֿפֿנעטע דאס גראב אונד פֿאנד דיא בריעפֿ-טאשע — אבער זיעהע! דיא טאָדטע לאג דא צערקראצט אים געזיכטע, דיא ליפּפּען פֿאָם בלוטיגען שוימע בעדעקט אונד איהרע גליעדער ווארען שרעקליך פֿערקרימממט. זיא וואר נאָך דעם שיין-טאָדע וויעדער ערוואכט אונד דא זיא לעבענדיג בעגראבען וואורדע, האט זיא זיך אים פֿערצווייפֿלונג זאָ פֿערשטיממעלט. דער יאממער דעם מאננעס לאָסט זיך דענקען, אבער דיא אלטען ווייבער טראָסטען איהן אונד זאגען, דאס דאס נור איין קאמפּף מיט דעם „מלאך המות" וואר.

* (**איבערשוועממונגען**) אויס לעמבערג ווירד פֿאָלגענדעס טעלאגראפֿירט: דאס האָכוואססער האט אין דער נאכט פֿאָם 21. אויף דען 22. מאי דען האָכסטען פּונקט ערריינכט, דער שאדען איזט זעהר גראָס, מעהרערע בריקען וואורדען וועגגעריססען. אם מייסטען האט דער מילצער בעצירק געליטטען. דיא פֿאהרט אויף דער קארל-לודוויג-באהן, לופּקאָווער-באהן אונד אלברעכטס-באהן וואורדע געשטאָרט.

ᵒ (**איין העפֿטיגער שטורם**) האט אם 17. מאי אין נאָרד-אונגארן, נאמענטליך אין דער געגענד פֿאָן אויהעלי געוויטהעט אונד גראָסע שאדען אנגעריכטעט, דאס פֿיעה אויף דעם פֿעלדע וואורדע פֿעריאגט אונד פֿיעלע טהירע זינד דורך פֿראָסט אונד שנעע צו גרונדע געגאנגען. — אין דער ביסטריצער (דיסטריקטס-געמיינדע וואלטערסדאָרף) וויטהעטע אם 12. מאי איין זאָ העפֿטיגער שטורם, וויא מאן איהן דאָרט ניעמאלס ערלעבט האט. אום 9 אוהר פֿאָרמיטטאגס בראך דער שטורם לאָז אונד דויערטע ביז נאָך 12 אוהר מיט זאָלכער העפֿטיגקייט פֿאָרט, דאס זיך קיין מענש אויס דעם הויזע הערויס-צוקאָממען געטרויטע. דער שאדען איזט זעהר בעדייטענד. איבער טויזענד אָבסטביימע וואורדען ניעדער געריססען אונד איך דיא הייזער וואורדען שטארק בעשעדיגט.

ᵒ (**דער הויפּטטרעפֿפֿער**) בייא דער לעטצטען ציעהונג דער אונגארישען פּרעמיען-לאָזע, וואורדע פֿאָן איינעם ארמען מאננע, נאמענס מיללער, פֿאטער פֿאָן זיעבען קינדערן, געוואָננען.

ᵒ (**איינען טרעפֿפֿער געמאכט; אבער דאס לאָז איזט ניכט דא!**) איין גאסטווירטה אין **רעקאש**, נאמענס י׳ פּראנגער, קויפֿטע אויף ראטען איין אונגארישעס פּרעמיען-לאָז פֿאָן דעם פֿאלשען „ראָטהשילד עט קאָנפּאניע" אין וויען. בייא דער לעטצטען ציעהונג מאכטע דער ראטען-בריעף איינען טרעפֿפֿער פֿאָן 15000 גולדען, אבער דא דאס אָריגינאל-לאָז אין יענעם שווינדעל-באנקהויזע פֿערשוואונדען איזט — זאָ קאנן ער זיך מיט דעם ראטען-בריעפֿע דיא פּפֿייפֿע אנצינדען.

ᶜ (**איין מענש, דעם דאס געלד ניכטס איזט.**) דיא עסטערייכישע שטאאטס-אייזענבאהנגעזעללשאפֿט האט צור פֿערגראָסערונג איהרעס באהנהאָפֿס מעהרערע נאכבאר-גרינדע אנקויפֿען מיססען; איינען דאפֿאָן האטטע זיא גראָסע מיהע אן זיך צו ברינגען. עס וואר דיעס איין שמאלער שטרייפֿען לאנד, אויף וועלכעם איין אלטער מאנן זייט לאנגער צייט גארטען-בייא טריעב. דיעזער גרונד, וואר קוים איינינע טויזענד גולדען ווערטה, דא ער צו איינעם הויז-בייא זיך ניכט איינגעט. דיא געזעללשאפֿט בריכטע איהן אבער, אונד זאָ גאב זיא איבער הונדערטטויזענד גולדען דאפֿיר. אבער איך זאָ וואר דער אלטע גערטנער נור מיט מיהע דאהין צו ברינגען געוועזען, איהן צו פֿערקויפֿען. — אלס מאן איהם דאנן דיא מאססע געלד אויסצאהלטע, בראך ער אין טהרענען אויס אונד זאגטע וויינענד: „וואָפֿאָן ווערדע איך אבער יעטצט לעבען?" נאטירליך לאכטע מאן איבער דען מערקווירדיגען מענשען, דער, אן דיא ארבייט אונד אן זיין גרונדשטיק געוואָהנט, זיך ניכט פֿאָרצושטעללען פֿערמאָכטע ...

ביזט יעטצט דיא איינציגע, אויף וועלכע איך רעכנע, פֿערשפּריך מיר דאס?"

ער שטרעקטע איהר זיינע האנד היין, נור ציטטערנד נאהם זיא בלימעלע אן, איין קיהלער שויער איבערליעף זיא. אלס זיא איהרע האנד איינגעשלאגען האטטע, איהר פֿאטער שפּראך זאָ זאָנדערבאר אונד זיא זאָללטע עטוואס פֿערשפּרעכען, וואס זיא נאָך קוים פֿערשטאנדען האט!

אבער פֿיר יעקב ליב וואר דיעזע אונטערעדונג איין גראָסער טראָסט, דענן פֿאָן דיעזעם טאגע אן האט זיין פֿאָרטוועהרענדעס קלאגען אויפֿגעהאָרט. ערסט יעטצט געטרויטע ער זיך, זיינע טאָכטער אנצוזעהען אונד זאה, וויא שאָן אונד בליהענד זיך דאס מעדכען ענטוויקעלטע. ניע קאם ער יעטצט פֿאָן איינער זיינער געשעפֿטס-רייזען צוריק, אָהנע דאס ער פֿיר בלימעלע אירגענד איינען נייען פּוטץ מיטגעבראכט העטטע. וועגן איהם מאנכמאל זיינע פֿרויא רחל פֿאָרווירפֿע מאכטע, דאס ער דורך דיא פֿיעלען געשענקע, זיינע טאָכטער פֿערדערבע, ווייל דאנן דאס מעדכע, צו שטאָלץ אונד אייטעל ווירד, דא אנטוואָרטע ער אימער: „רחל לעבען! דוא ווירסט זעהען, דאס עס איהר ניכט שאדען ווירד. וועגן זיא דאבייא נור גוט אונד פֿראָמם בלייבט!" אונד זאָ אָפֿט ער איך פֿיר בלימעלע עטוואס נאָך הויזע בראכטע, פֿראגטע ער זיא, בעפֿאָר ער איהר דאס געשענק איבערגאב: „בלימעלע, ביזט דוא נור אין דיעזער וואָכע איך רעכט פֿראָמם געוועזען?"

וואס וואר דענן אין דעם געמיטהע דעם יעקב ליב פֿאָרגעגאנגען? זיינע איינענע פֿרויא פֿערשטאנד איהן ניכט. ווארום ער דענן יעטצט זיינע טאָכטער מיט זאָ פֿיעלען געשענקען איבערהייפֿט. קאם עס פֿיעללייכט דאהער, ווייל ער ערסט יעטצט איינע שטערקערע האָפֿנונג האטטע, דאס איהם זיינע טאָכטער אם לעבען ערהאלטען ווירד? אבער וואס וואָללטע ער בייא דיעזעם נאָך יונגען מעדכען מיט דער פֿראָממיגקייט הערויסברינגען?

בלימעלע זעלבסט פֿראגטע איינסט גאנץ ערנסט איהרע מוטטער:

„מוטטער לעבען, וואס וויל דער פֿאטער אימער מיט זיינעם „זייא פֿראָמם בלימעלע" בין איך עס דענן ניכט? אָדער טהוע איך מאנכמאל עטוואס, וואס ניכט רעכט איזט?"

רחל מוסטע זיך לאנגע בעזיננען, וועלכע אנטוואָרט זיא איהרעם קינדע געבען זאָלל, דאנן זאגטע זיא שטאָטטערנד: „עס שאדעט ניכט מיינע טאָכטער, וועגן מאן יעדע שטונדע אונד יעדען טאג צום פֿראָמם-זיין געמאהנט ווירד .... אונד דיין פֿאטער וויים עס געוויסס בעססער, אלס דוא, ווארום ער עס זאָ אָפֿט טהוט."

בלימעלע דאכטע ניכט לאנגע נאָך אונד גלויבטע דער מוטטער — אונד איהר פֿאטער האטטע זאָ אָפֿט דיא פֿראגע, אָב זיא פֿראָמם איזט, אן זיא געריכטעט, דאס עס איהר שאָן צור געוואָהנהייט וואורדע אונד מיט איינעם גלייכגילטיגען „יא" אויף דיא פֿראגע איהרעס פֿאטערס אנטוואָרטעטע. זיא וואוסטע יא, דאס דער פֿאטער קיינע אנדערע אנטוואָרט ערווארטען וויללל. —

זייט איינינער צייט וואורדען דיא געשענקע דעס יעקב ליב אן בלימעלע אימער רייכער אונד גלענצענדער. ער שיען קיינע גרענצע זיינער פֿרייגעביגקייט מעהר צו קעננען. גאנצע לאדונגען פֿיינער ליינוואנדען אונד זיידענשטאָפֿפֿע בראכטע ער נאָך הויזע אונד נאב זיא מיט גראָסטער פֿריידע זיינער טאָכטער. אין דיעזער יודען-גאססע וואָהנטען נאָך רייכערע מעדכען, אבער קיינעס וואר זאָ שאָן אויפֿגעפּוטצט געגאנגען אלס בלימעלע. מאן מאכטע שאָן זאָגאר אין דער גאססע דען וויטץ, דאס בייא יעקב ליב יעדען שבת איינע מאָדע-צייטונג ערשיינט, דא בלימעלע יעדען זאמסטאג מיט איינעם גאנץ נייען מאָדע-פּוטצע ערשיענען וואר. דעם מעדכען וואר אבער אללעס זעהר גוט געשטאנדען — אונד אללע איבריגען מעדכען בענידעטען עס.

איינעס טאגעס, אלס יעקב ליב נאר איין צו טהייערעס געשענק פֿיר בלימעלע בראכטע, זאגטע רחל צו איהרעם מאננע: „דוא טהוסט ניכט רעכט דאראן, דאס דוא דיין קינד אן זאָלכע זאכען געוואָהנסט. וואס זאָלל זיא אין איינינען יאהרען צו ווינשען האבען, וועגן דוא איהר שאָן יעטצט, יעדע לוסט עטוואס צו ווינשען, בעניממסט? דוא קעננסט גלויבע איך דאס הערץ דער פֿרויען ניכט גאנץ; וועגן עס צו פֿאָלל אונד געזעטטיגט איזט פֿאָן לויטער לוסט אונד פֿריידינקייט, איבערהעבט עס זיך גערנע אונד געהט דאנן איינען פֿאלשען וועג, אים געגענטהייל! ווייל דאס ווייב צום ערטראגען אונד דולדען, צו שמערצען אונד ליידען געבאָרען איזט, מוס מאן עס פֿריהצייטיג געוואָהנען, **גענינזאם** צו זיין. דעם מענשען מוס אימער עטוואס פֿעהלען, דאמיט איהם אימער דער וואונש אויף דאס ערדייכען דעס פֿעהלענדען נאָך איבריג בלייבע; וועגן דוא אבער שאָן יעטצט דיין בלימעלע זאָ געוואָהנסט, אלס ווערע זיא איינע געבאָרענע פּרינצעססין, זאָ זאגע איך דיר נור דאס איינע: דוא טהוסט ניכט גוט דאמיט, יעקב ליב!"

„„יעקב ליב איזט אים שטאנדע, פֿיר זיין קינד מעהר צו טהון, אלס אנדערע לייטע, ווארום האבע איך ניכט מעהר אלס דאס איינע קינד? איך ברויכע מיך אויף דאס שפּארען ניכט צו פֿערלעגען!""

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

פֿערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (דער קאָניג) איזט פֿאָרגעסטערן פֿאָן היער נאך וויען צוריקגערייזט, אום דיא פֿייערטאגע אים קרייזע זיינער פֿאמיליע צוצוברינגען. עבענזאָ זינד דיא געמיינזאמען מיניסטער צור זעלבען צייט נאך וויען גערייזט.

* (קאָניגליכע גנאדע.) אלס אונזער קאָניג פֿאָרגעסטערן פֿאָם ראקאָש-פּעלדע אין דיא האָפֿ-בורג צוריקגעפֿאהרען איזט, לעגטע זיך אויף דער גאססע אין אָפֿען איינע פֿרויא מיט איהרען 2 קינדערן פֿאָר דיא פּפֿערדע אונד היעלט איין ביטטגעזוך פֿאָר. דער קאָניג ליעס דען וואגען שטעהען, אונד ריעף דיא פֿרויא צו זיך העראן, נאהם איהר דיא שריפֿט אב, רייכטע איהר איין געלד-געשענק אונד בערוהיגטע זיא מיט דעם פֿערשפּרעכען, דאס איהר ביטטגעזוך באלד אין בעטראַכט געצאָגען ווערדע.

* (קאָניגליכע שפּענדע.) זיינע מאיעסטעט דער קאיזער האט פֿיר דיא איבערשוועממטען אין שטייערמארק 5000 גולדען אוים אייגענער טאשע געשפּענדעט.

* (קאיזער אלכסנדר) איזט בערייטס פֿאָן ענגלאנד אבגערייזט. פֿאָר זיינער אברייזע פֿאָן לאָנדאָן בעזוכטע ער אויך דיא ענגלישע שטאדט וואאָלוויך (שפּריך: „וואוללישש"), אום דיא דאָרטיגע מיליטער-שולע צו בעזיכטיגען. מאן ליעס איך איין עקסערציערען אבהאלטען, וואָביי אויך דער יונגע נאפּאלעאָן אלס קאדעט מיט עקסערצירטע. דיא קאיזערין אייזשעניע אונד דער פֿראנצאָזישע גענעראל פֿלאָרי שטאנדען היער אן דער זייטע דעם רוסישען קאיזערס.

° (ווילהעלם אונד אלכסנדר.) דער רוסישע קאיזער איזט פֿאָרגעסטערן אים דייטשען באדע עמס איינגעטראָפֿפֿען אונד דער דייטשע קאיזער איזט געסטערן דאָרט אנגעקאָממען — אונד זאָמיט ווערדען זיך דיעזע ביידען וויעדער דאריבער בעשפּרעכען, וואס אין ענגלאנד אבגעמאכט ווארדע.

* (קאיזער ווילהעלם) קאָממט ענדע יוני וויעדער נאך עסטערייך, אום דאס באד גאסטיין צו בעזוכען.

* (איין פּרינץ אלס דאָקטאָר אונד איין קאָניג אלס געווינער.) פּרינץ אלכסנדר (דער יינגסטע זאָהן דעם קאָניגס פֿאָן האָללאנד) לעגטע יעטצט דיא פּריפֿונג אלס דאָקטאָר אב — אונד וויקטאָר עמאנועל (קאָניג פֿאָן איטאליען) האט יעטצט מיט זיינען לאָזען דריי קליינע טרעפֿפֿער געמאכט, איינען מיט 800 פֿראנקס, איינען מיט 1000 אונד איינען מיט 1500 פֿראנקס.

* (דער פּאפּסט) איזט, וויא געסטערן דעם „ללאָיד" טעלעגראפֿירט ווירד, וויעדער געפֿעהרליך קראנק געוואָרדען, זאָ דאס מאן יעדען אויגענבליק זיינען טאָד ערוואַרטעט.

° (דאס דועלל) צווישען מעטטערניך אונד מאָנבעללאָ (זיעהע פֿאָריגע נוממער) האט בערייטס שטאטטגעפֿונדען, ביידע ווארדען לייכט פֿערוואונדעט. —

° (דעלעגאציאָנס-מאהלצייט.) צו עהרען דער היער וויילענדען עסטערייכישען דעלעגירטען ווארדע אויף דער מארגארעטהען-אינזעל (צווישען פּעסט-אָפֿען) איינע גראָסארטיגע מאהלצייט פֿעראנשטאלטעט. ביא דיעזען ווארען אויך דיא דרייא געמיינזאמען מיניסטער אנדראשי, קוהן אונד האָלצגעטהאן. אין מיטטען דער מאהלצייט ערהאָב דער וויצע-פּרעזידענט דער אונגארישען דעלעגאציאָן דען בעכער אונד הילט פֿאָלגענדען טרינקשפּרוך: „דיא פּראָפֿעצייהונגען דער פּראָפֿעטען, דאס איינסט אללע מענשען נור איינע שפּראכע שפּרעכען, זינד ביז יעטצט נאָך ניכט איינגעטראָפֿפֿען, איינע עסטערייך-אונגארישע שפּראכע גיבט עס אויך נאָך ניכט — אונד דיא אונגארישע שפּראכע אללין ווירד לידער פֿאָן דען עסטערייכישען גאָסטען ניכט פֿערשטאנדען, איך ביטטע דאהער אום ערלויבניס דייטש צו שפּרעכען: איך טרינקע אויף דאס וואָהל דעם קאָנסטיטוציאָנעללען קאיזערס, דער קאיזערין אונד דער קאיזערליכען פֿאמיליע. מיין צווייטער טרינק-שפּרוך געהאָרט דער דעלעגאציאָן. דיעזעס איזט דאס באנד, וועלכעס דיא ביידען העלפֿטע דעס רייכעס פֿערבינדעט אונד פֿעסטער צוזאממענקניפּפֿט. איך טרינקע אויף דאס וואָהל דער עסטערייכישען גאָסטע, זיא מאָגען דאנן אין איהרער היימאט אן דיא אונגארישע גאסט-פֿריינדשאפֿט דענקען!" — — היערויף אנטוואָרטעטע דער פּרעזידענט דער עסטערייכישען דעלעגאציאָן מיט פֿאָלגענדעם טרינק-שפּרוכע: „עס גיבט שאָן איינע איינציגע שפּראכע פֿיר אללע מענשען, וועלכע דיא אונגארן אם בעסטען פֿערשטעהען, נעמליך דיא שפּראכע דעס הערצענס, דיעזע שפּראכע איזט אין דען לעטצטען טאגען צו אונס בעשטענדיג געשפּראָכען וואָרדען; איך טרינקע אויף דאס וואָהל דער אונגארישען דעלעגאציאָן!" — היערויף זאגטע דער דעלעגירטע גיסקרא: „איך ווילל וואָהל ניכט דאס פֿערדיענסט דער פּערזאָנען, אויף דעסען וואָהל מאן היער טרינקט, פֿערקירצען, אבער פּערזאָנען זינד פֿאָראיבערגעהענד, דא דער מענש שטערבליך איזט; איך טרינקע דאהער אויף דאס געמיינזאמע פֿאטערלאנד אונד זאגע: עס לעבע עסטערייך-אונגארן!" —

* (דאס נייע וואהל-געזעטץ.) פֿאָן פֿאָריגעם מיטטוואָך ביז נעכסטען דאָננערשטאג האָלט דער רייכסטאג קיינע זיטצונג. מיטטוואָך האט דער מיניסטער דעם איננערן דאס נייע וואהלגעזעטץ דעם רייכסטאגע פֿאָרגעלעגט. דיעזעס געזעטץ בעשטעהט אויף 87 פּאראגראפֿען אין 7 אבשניטטען (קאפּיטעל). דער ערסטע אבשניטט, וועלכער זיך אויף דאס וואהל-רעכט בעציעהט, איזט אונזערען לעזערן בערייטס בעקאָננט. דער צווייטע אבשניטט בעשטיממט, דאס דער צענטראל-וואהל-אויסשוס אויף 3 יאהרע פֿאָן דער גענעראל-פֿערזאממלונג דער בעטרעפֿפֿענדען בעצירקע געוועהלט ווירד. אים דריטטען אבשניטטע ווירד דאס פֿערצייכניס דער וועהלער (וועהלער-ליסטע) בעהאנדעלט. דיעזע ליסטע ווירד איין פֿיר אללע מאל אמטליך צוזאממענגעשטעללט אונד מוס אים יולי איינעס יעדען יאהרעס רעווידירט ווערדען, דא אינצווישען זאָלכע פֿאָללע איינטרעטען קאָננען, וועלכע אויף דיא אבענדערונג דיעזער ליסטע איינפֿלוס האבען. דער פֿיערטע אבשניטט בעשטיממט, דאס דיא וועהלער-ליסטע אָפֿפֿענטליך פֿיר יעדערמאנן צור איינזיכט אויפֿליעגען מוס אונד עס שטעהט יעדעם פֿרייא, געגען דיא אונבערעכטיגטע אויפֿנאהמע איינעס וועהלערס בעשווערדע צו פֿיהרען. דער פֿינפֿטע אבשניטט בעשטיממט, דאס דיא וואהלען אין האָכסטענס צעהן טאגען אין אללען בעצירקען דעם לאנדעס בעענדעט זיין מיססען. אין אללען בעצירקען איינעס אונד דעסזעלבען קאָמיטאטעס מיססען דיא וואהלען אן איינעם אונד דעמזעלבען טאגע פֿאָרגענאָממען ווערדען. דיא אבשטיממונג מוס אָפֿפֿענטליך אונד מינדליך געשעהען. נאך דעם 1848-ער וואהל-געזעטץ דורפֿטע מאן דיא אבשטיממונג ביז צום גענצליכען אבשלוסע ניכט אונטערברעכען; נאך דעם נייען געזעטצע, דארף מאן יא אין מיטטען אויפֿהאָרען, דא אללעס גענויא פּראָטאָקאָלירט זיין מוס. אין דען פּראָווינציאל-בעצירקען ווירד געמיינדע-וויזע אבגעשטיממט אונד שטיממען דיא געמיינדען אן דעם טאגע, אן וועלכעם זיא צור אבשטיממונג איינבערופֿען ווערדען. דער וואהל-פּרעזעס האט דאפֿיר צו זאָרגען, דאס דיא איינבערופֿענען וועהלער אונגעהינדערט אבשטיממען קאָננען. וועהרענד דער אבשטיממונג דארף מאן דען וועהלערן קיינע אנווייזונג געבען; מאן דארף זיא נעמליך ניכט איבעררעדען. דער זעכסטע אבשניטט האנדעלט איבער דיא בעשטעכונגען ביא דען וואהלען. ווער דעם וועהלער עטוואס פֿערשפּריכט, אום פֿיר איינע פּארטייא צו שטיממען, פֿערליערט צוערסט זיין וואהל-רעכט אונד קאָנן צו איינער געלד-שטראפֿע ביז 1000 גולדען אָדער מיט קערקער ביז צו 6 מאָנאטען בעשטראפֿט ווערדען. ווער אויף דעם וואהל-פּלאטצע

פֿאָלליעטאָן.

דער קדיש.

(1-טע פֿאָרטזעטצונג.)

אלס נון אויך דער יינגסטע פֿאָן יענען פֿינף קנאבען הינויסגעטראגען ווארדע, ווארען יעקב ליב אונד זיינע פֿרויא פֿיר דיעזע לעטצטע היימזוכונג פֿאסט וואהנזיניג געוואָרדען. אבער דער פֿראָממע יודע האט היער איינען נוטען זאטץ צום טראָסטע אונד דיעזער לויטעט: „גאָטט האט עס געגעבען אונד גאָטט האט עס גענאָממען!"

אונד אין דער טהאט וואוסטען פֿאטער אונד מוטטער איהרען שמערץ אים איננערן צו פֿערבערגען. ניעמאלס שפּראכען זיא מיט איינאנדער פֿאָם טאָדע איהרער קינדער. נור איינמאל, אלס יעקב ליב פֿרייטאג אבענד נאך הויזע קאם, זייפֿצטע ער טיעף אויף אונד זאגטע: „דער מענש איזט איין שאָנער רעכנער, איך רעכנעטע אויף פֿינף אונד נון איזט מיר קיין איינציגער געבליעבען."

„„דער מענש זאָלל ניכט רעכנען (זאגטע זיין ווייב רחל) אונד גאָטט קיינע פֿאָרווירפֿע מאכען, דענן ער פֿערזינדיגט זיך דאדורך; האבען וויר ניכט אונזער בלימעלע?""

„יא גאָטטלאָב, זיא זאָלל אונס ערהאלטען בלייבען; אבער קאנן דיר איינע טאָכטער קדיש נאכזאגען?"

„„בלימעלע ווירד אבער זאָהנע האבען אונד אונזערע ענקעל ווערדען אונס קדיש נאכזאגען.""

„וויא דירפֿען אבער קינדער ביים לעבען איהרער עלטערן נאך איינעם אנדערן, אונד וועגן אויך נאך גראָס-עלטערן, קדיש זאגען?"

„„זיעהסט דוא מיין קינד, דא בין איך שאָן מעהר „למדן" (געלעהרטער) אלס דוא, איך האבע איינסט פֿאָן מיינעם פֿאטער געהאָרט, דאס וועגן עס דיא עלטערן ערלויבען, זאָ דירפֿען דיא קינדער זאָגאר נאך איינעם גאנץ פֿרעמדען קדיש זאגען.""

„אונד וועגן אויך גאָטט בעהיטע אונזער בלימעלע דען קורצען אטהעם בעקאָממט, וואס מאכען וויר דאנן?"

„„מאן דארף דען מונד ניכט צו באָזעם אויפֿמאכען! איך רעכנע ניכט זאָ וויא דוא; אים געגענטהייל! איך רעכנע דאראויף, דאס אונס אונזער בלימעלע געזונד אונד שטארק בלייבט. דאס איינציגע בלימעלע ווירד אונס דאָך גאָטט לאססען?...""

אונד רחל האטטע רעכט. בלימעלע וואר הערראנגעוואכסען אונד בליהטע וויא איינע ראָזע. אויף דען ערסטען בליק ווארדע מאן זאָגלייך געוואהר, דאס בלימעלע פֿאָן גאנץ אנדערער נאטור איזט, אלס איהרע זאָ פֿריה פֿערשטאָרבענען ברידער. —

איינעס טאגעס וואר דער דאָקטאָר פֿראנגער צו יעקב ליב אויף בעזוך געקאָממען; זייט דעם טאָדע דעם לעטצטען קנאבען וואר דער דאָקטאָר ניכט אין דיעזעם הויזע, דענן מאנכע עלטערן וועלצען אין איהרעם קוממער דיא שולד אויף דען ארצט אונד דער דאָקטאָר וואָללטע עבען ניכט דורך זיינען בעזוך איינען אנלאס צור ערינגערונג אן דיא פֿערשטאָרבענען קנאבען געבען. אלס דאהער דער דאָקטאָר נאך פֿיעלען יאהרען וויעדער דיעזעס אונגליקליכע הויז בעזוכטע, קאננטע ער מעהר ניכט דאס אינצווישען הערראנגעוואכסענע 17 יעהריגע מעדכען אונד פֿראגטע דיא עלטערן, אָב דאס איהרע טאָכטער זייא?

יעקב ליב אונד פֿרויא זינד ערשראָקען אונד פֿראגטען ציטטערנד: „ווארום פֿראגען זיא דענן הערר דאָקטאָר, האָרען זיא פֿיעללייכט אויך איהרען קורצען אטהעם?"

דען ארצט איבערמאנגטע איינע טיעפֿע ריהרונג, ער מוסטע זיך ערהעבען אונד טראט צו בלימעלע הין, וועלכער ער לאנגע אין דיא אויגען געזעהען האטטע.

„איך בין ניכט קראנק הערר דאָקטאָר!" זאגטע בלימעלע מיט איינעם געלעכטער.

„„ניין! זאָ וואהר עס איין גאָטט גיבט, זיא זינד ניכט קראנק (זאגטע דער דאָקטאָר) אונד וועגן מענשליכעס וויססען דיא אנמאסונג האבען דארף, עטוואס פֿאָרהערזאגען צו וואָללען, זאָ זאגע איך נור דאס איינע: דוא ביזט געזונד ליעבעס קינד, געזונד, וויא עס איינע נור זיין קאנן — אונד ווירסט אויך געזונד בלייבען!""

„שוואָרען זיא הערר דאָקטאָר לעבען" זאגטע יעקב ליב.

„„איין דאָקטאָר קאנן ניכט שוואָרען, אבער ער פֿערזיכערט, דאס זאָוויט זיינע קונסט פֿאָראויסזעטצען דארף, זאָ ווירד איהרע טאָכטער ניכט דאסזעלבע טרויעריגע שיקזאל וויא איהרע ברידער האבען.""

„דיא ארמען קנאבען!" זייפֿצטע יעקב ליב אונד ווישטע זיך דיא אויגען.

„„רעכנעסט דוא שאָן וויעדער יעקב ליב?"" ריעף איהם זיין ווייב רחל צו אונד יעקב ליב ליעס אויך זיינע הענדע פֿאללען, שווערע טהרענען ראָללטען איהם איבער דיא וואנגען; דעננאָך לייכטעטע איין גראָסער טראָסט אויס זיינען אויגען. ער טראט אויף בלימעלע צו, שויטע איהר לאנגע אין דיא אויגען, דאנן לעגטע ער דיא האנד אויף איהרען קאָפּף אונד זאגטע מיט איינער שטיממע, וועלכע דעם מעדכען דורך דיא זעעלע גינג:

„בלימעלע (זאגטע ער) בלימעלע! דוא מוסט גאנץ רעכטשאפֿפֿען זיין אונד גוט אונד פֿראָמם ווערדען, דענן דוא